

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

НАКАЗ

"20" *Квітень* 2022 р.

Київ

№ *247*

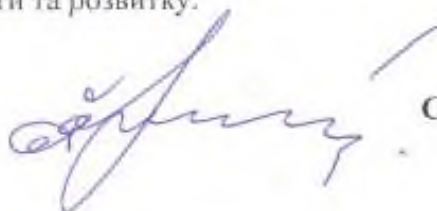
**Про введення в дію Положень
по підготовці доктора філософії
в НУБіП України**

З метою удосконалення організації освітньо-наукової підготовки доктора філософії в Національному університеті біоресурсів і природокористування України та на виконання рішення Вченої ради НУБіП України від 23.02.2022 р. (протокол №7)

НАКАЗУЮ:

1. Увести в дію наступні положення:
  - «Положення про організацію забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії НУБіП України»;
  - «Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня PhD в Національному університеті біоресурсів і природокористування України» (зі змінами);
  - «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Національному університеті біоресурсів і природокористування України» (зі змінами);
  - «Положення про порядок звітування аспірантів/здобувачів та виконання індивідуального плану наукової роботи» (зі змінами).
2. Директорам ННІ, деканам факультетів – забезпечити доведення змісту Положень до відома науково-педагогічних працівників і аспірантів для неухильного виконання.
3. Контроль за виконанням наказу покласти на проректора з науково-педагогічної роботи та розвитку.

Ректор

Станіслав НИКОЛАЄНКО

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою НУБіП України
« 20 » квітня 2016 р., протокол № 11

ВНЕСЕНО ЗМІНИ
Вченою радою НУБіП України
«23 » 02 2022 р., протокол № 7

ПОЛОЖЕННЯ

**про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів
ступеня PhD в Національному університеті біоресурсів і
природокористування України**

Лист – погодження

до Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня PhD в НУБіП України

Проректор з науково-педагогічної роботи та розвитку

Сергій КВАША

Начальник науково-дослідної частини

Володимир ОТЧЕНАШКО

Завідувач відділу аспірантури

Віталій ВАКУЛЕНКО

1. Загальні положення

1.1. Положення про організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії (PhD) в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (далі Положення) є складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти і регулює організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії (PhD) в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (далі – Університет).

1.2. Положення визначає основні принципи, процедури та індикатори забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в Університеті, а також розподіл повноважень щодо забезпечення якості освіти між учасниками освітнього процесу, керівництвом освітньо-наукових програм (далі – ОНП), кафедрами і факультетами / ННІ, загальноуніверситетськими структурними підрозділами, керівними органами Університету, їх робочими та дорадчими органами, структурними підрозділами Університету.

1.3. Положення спрямоване на забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Університеті відповідно до загальноновизнаних європейських та світових стандартів, формування культури якості в Університеті, запровадження та постійне удосконалення системи підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (PhD).

1.4. Положення також регулює питання залучення до процесів забезпечення якості в Університеті як учасників освітнього процесу (здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний персонал), так і інших зацікавлених осіб.

1.5. Нормативно-правовою базою організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (далі-здобувач) в Університеті є: Конституція України, Закон України «Про вищу освіту», Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 та №283 від 03.04.2019 р. «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікації», інші нормативно-правові акти з питань освіти, Статут Університету, внутрішні інструкції, положення, якими регулюється освітній процес в Університеті.

2. Форми навчання

2.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за:

2.1.1. очною (денною, вечірньою);

2.1.2. заочною формою.

2.2. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

2.3. Очна (денна) – основна форма здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії з відривом від виробництва.

2.4. Очна (вечірня) – форма здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії без відриву від виробництва, але з наявністю відповідної кількості аудиторних годин переважно у вечірній час.

2.5. Заочна - форма здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії без відриву від виробництва, що передбачає екзаменаційну сесію, тривалість якої регламентована Законом України «Про відпустки». Організація освітнього процесу в міжсесійний період регламентується індивідуальними можливостями та здатністю здобувача вищої освіти самостійно опрацьовувати індивідуальний навчальний план.

2.6. На здобувачів вищої освіти, які навчаються за очною та заочною формами, поширюються правила та обов'язки, що визначені чинним законодавством та Правилами внутрішнього розпорядку Університету

2.7. Екзаменаційна сесія за вечірньою та заочною формами навчання – це частина навчального року, протягом якої здійснюються всі форми освітнього процесу, передбачені навчальним планом (лекції, практичні та семінарські заняття, заліки та екзамени).

2.8. Відповідно до Кодексу законів про працю № 322-VIII (322а-08) від 10.12.1971 р. працівникам, які успішно навчаються без відриву від виробництва у закладах вищої освіти за заочною формою навчання, додаються додаткові оплачувані відпустки.

2.9. На сесію здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії заочної форм навчання прибувають згідно з графіком навчального процесу, одержавши довідку-виклик встановленого зразка. Довідка-виклик є підставою для надання додаткової оплачуваної відпустки.

2.10. Міжсесійний період за вечірньою та заочною формами навчання – це частина навчального року, протягом якої здійснюється робота здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії над засвоєнням навчального матеріалу або виконанням наукової складової індивідуального плану аспіранта як самостійно, так і під керівництвом наукового керівника.

2.11. Основною формою роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії над засвоєнням навчального матеріалу є виконання самостійної роботи та індивідуальних завдань.

2.12. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі за очною (денною, вечірньою) формою навчання.

2.13. Поза аспірантурою (для осіб, які професійно проводять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність) - за основним місцем роботи.

3. Освітній процес

3.1. Освітній процес в Університеті – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що проводиться через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

3.2. Мета освітнього процесу вищої освіти – підготовка конкурентоспроможних фахівців, забезпечення розвитку та набуття ними необхідних загальних та фахових компетентностей відповідно до рівнів Національної рамки кваліфікацій (далі - НРК), а також можливостей для особистісного розвитку.

3.3. Освітній процес базується на таких принципах:

3.3.1. відкритості (освітній процес в Університеті здійснюється відкрито для усіх зацікавлених сторін);

3.3.2. доступності (відповідність змісту, характеру і обсягу матеріалу, який вивчається, можливостям і рівню підготовки здобувача вищої освіти);

3.3.3. єдності і наступності освітнього процесу (забезпечення єдністю структури освіти та узгодженості ступенів і етапів навчально-виховного процесу);

3.3.4. безперервності (реалізація концепції «Навчання впродовж усього життя» через організацію самостійного навчання і самоосвіти здобувачів вищої освіти з метою забезпечення високої якості життя);

3.3.5. науковості (інтеграція навчання з наукою і практикою, професійна спрямованість освітнього процесу);

3.3.6. гнучкості і прогностичності (забезпечення варіативності, саморегуляції та безперервного оновлення змісту вищої освіти, його адаптацію до вимог суспільства);

3.3.7. гуманізму, демократизму та пріоритетність загальнолюдських духовних цінностей (орієнтування на зміцнення єдності людини, народу і держави);

3.3.8. національної спрямованості (забезпечення органічного зв'язку освіти з національною історією, культурою, традиціями);

3.3.9. міжнародної інтеграції (забезпечення інтеграції системи вищої освіти України у європейський простір вищої освіти, за умови збереження і розвитку досягнень прогресивних традицій національної вищої школи);

3.3.10. незалежності від втручання будь-яких політичних партій,

громадських та релігійних організацій (забезпечується вимогою Конституції України про недопустимість втручання в освітній процес закладу вищої освіти політичних партій, громадських і релігійних організацій).

3.4. Освітній процес організовується з урахуванням наявного науково-педагогічного потенціалу, матеріально-технічної і методичної бази Університету, з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, академічної та професійної мобільності, швидкої адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, в галузях техніки, технологій, системах управління та організації праці в умовах ринкової економіки.

3.5. Основними завданнями освітнього процесу є:

3.5.1. провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраними ОНП;

3.5.2. провадження освітньої діяльності на основі індивідуальних навчальних планів і програм, які відповідають запиту держави, громади та галузей економіки країни;

3.5.3. залучення роботодавців до участі в підготовці та реалізації навчальних планів, ОНП та переорієнтація навчальних планів на збільшення частки практичної компоненти;

3.5.4. інтеграція Університету із закладами освіти різних типів, науковими установами та підприємствами, зокрема, шляхом створення навчально-науково-виробничих комплексів, технопарків у сфері сталого природокористування та якості життя;

3.5.5. забезпечення вільного багатоканального доступу до світових освітніх та наукових ресурсів через мережу Інтернет в усіх приміщеннях Університету;

3.5.6. забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності;

3.5.7. створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів;

3.5.8. збереження та примноження моральних, культурних, патріотичних, наукових цінностей і досягнень суспільства;

3.5.9. поширення знань серед населення, підвищення освітнього і культурного рівня громадян;

3.5.10. створення умов для здобуття якісної освіти людям з особливими потребами, дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування;

3.5.11. активне залучення до освітнього процесу і науково-дослідницької роботи вчених Національної академії наук України та Національної академії аграрних наук України та галузевих академій, виробничників, провідних фахівців організацій та установ.

3.6. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджується вченою радою Університету для кожної спеціальності.

3.7. протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми:

3.7.1. здобути теоретичні уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей;

3.7.2. розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності;

3.7.3. оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності;

3.7.4. провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення;

3.7.5. захистити дисертацію.

3.8. Освітньо-наукова програма та навчальний план складаються з освітньої та наукової складових.

3.9. Структурно-логічна схема підготовки доктора філософії – це наукове і методичне обґрунтування процесу реалізації освітньо-наукової програми підготовки та основа для створення навчального плану.

3.10. Навчальний план – це основний нормативний документ, що визначає перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення на стадії підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Університеті.

3.10.1. Навчальний план аспіранта повинен містити інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (30-60 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

3.10.2. Навчальний план розробляється на підставі освітньо-наукової програми за кожною спеціальністю на весь нормативний термін навчання проектними групами, до складу яких входять декан факультету, або його заступник (директор ННІ або його заступник), завідувачі та провідні фахівці випускових кафедр.

3.10.3. Наповнення навчального плану для аспірантів заочної форми навчання повинен відповідати навчальному плану денної форми навчання, а саме: перелік дисциплін, їх обсяг у кредитах ЄКТС, вид навчальних занять і форм підсумкового контролю.

3.10.4. Відмінність між навчальними планами ОНП для аспірантів очної та заочної форм навчання полягає в розподілі кількості аудиторних годин та самостійної роботи аспірантів.

3.10.5. Аудиторні заняття для аспірантів заочної форми навчання слід

визначати індивідуально відповідно потреб ОНП обсягом від 40 % навчального навантаження очної форми навчання, у зв'язку з тим, що екзаменаційні сесії аспірантів заочної форми навчання обмежені в часі (30 днів).

3.10.6. Відсоток скорочення обсягу аудиторних занять навчального процесу (порівняно з навчальним планом освітньо-наукової програми очної форми навчання) повинен бути визначений рішенням проєктної групи на чолі з гарантом ОНП.

3.10.7. Обсяг навчальної дисципліни кратний цілому числу кредитів ЄКТС (обсяг одного кредиту становить 30 годин).

3.10.8. Рекомендована форма підсумкового контролю – екзамен.

Всі результати успішності освітньої складової

3.10.9. Погоджений у встановленому порядку оригінал навчального плану зберігається у гаранта ОНП. Копія навчального плану зберігається у відділі аспірантури.

3.10.10. Навчальний план за вечірньою та заочною формами навчання містить перелік дисциплін, аналогічний навчальному плану за денною формою навчання, має меншу тривалість аудиторних занять, за рахунок збільшення кількості часу на самостійну роботу.

3.10.11. Засвоєння аспірантами навчальних дисциплін може відбуватися на базі Університету, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність (Постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 579) – на базі інших вітчизняних закладів вищої освіти (наукових установ) та закладів освіти за кордоном.

3.11. Освітньо-наукова програма та навчальний план є основою для формування аспірантом індивідуального плану, що погоджується з науковим керівником та затверджується вченою радою факультету/ННІ або НДІ не пізніше ніж протягом двох місяців з дня зарахування аспіранта на навчання.

3.12. Тема дисертаційного дослідження аспіранта першого року навчання погоджується з науковим керівником, формується і обговорюється на засіданні профільної кафедри, розглядається і рекомендується для затвердження вченою радою факультету/ННІ або науковій (науково-технічній) раді НДІ не пізніше ніж протягом двох місяців з дня зарахування аспіранта на навчання. Протягом першого року навчання теми дисертаційних досліджень розглядаються та затверджуються Вченою радою Університету (ректором).

3.13. Впродовж першого року навчання передбачена Процедура захисту теми та методики дисертаційного дослідження здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, що носить консультаційний характер та направлена на формування більш структурованої моделі наукових досліджень за попередньо обраною тематикою.

3.13.1. Гарант відповідної освітньо-наукової програми формує для кожного здобувача Комісію у складі не менше 3-х вчених за даною

спеціальністю або освітньо-науковою програмою.

3.13.1.1. Процедура передбачає участь 5-ти і більше осіб, в тому числі 3-х вчених за відповідною спеціальністю або освітньо-науковою програмою (далі – Комісія), а також участь здобувача та його наукового керівника.

3.13.2. Комісію попередньо формує гарант відповідної освітньо-наукової програми.

3.13.3. Дату, час та формат проведення (очно чи дистанційно) Процедури захисту теми та методики дисертаційного дослідження (далі – Процедура) погоджує науковий керівник та узгоджує з Комісією.

3.13.4. Процедура включає:

А) вступне слово наукового керівника (до 5 хв.) щодо обраної теми наукової роботи;

Б) виступ аспіранта (до 10 хв.) у вигляді презентації, що містить:

- загальний аналіз актуальності теми з посиланням на назви попередньо захищених кандидатських (дисертацій кандидатів на докторів філософії) та докторські роботи;

- презентація орієнтовного змісту майбутнього дисертаційного дослідження;

- загальний аналіз кількості наукових робіт, захищених на кафедрі та факультеті на спеціалізованій вченій раді НУБіП України за даною науковою проблемою;

- презентація найбільш поширених методик, за якими проводяться дослідження за даною науковою проблемою;

- передбачення можливих результатів для науки та практики внаслідок підготовки роботи та її захисту;

В) виступи, обговорення та рекомендації щодо назви та методики дослідження попередньо запрошених вчених.

3.13.5. За підсумками Процедури Комісія може (одне з наведених):

- погодитися з поданим формулюванням теми дисертації;

- рекомендувати аспіранту (здобувачеві) уточнити тему (мету, об'єкт чи предмет дослідження) та узгодити нове формулювання теми з науковим керівником.

3.13.6. За результатами Процедури Комісія формує Протокол, один екземпляр якого подається аспірантом (здобувачем) до відділу аспірантури разом із його презентаційними матеріалами.

3.14. Протягом першого року навчання здобувача здійснюється розгляд та затвердження теми дисертаційного дослідження на засіданні Вченої ради університету (ректором).

3.15. У випадку якщо тема дисертаційного дослідження аспіранта не отримала затвердження Вченою радою університету (ректором), така тема повинна пройти повторне обговорення та розгляд відповідно п.3.12.

3.16. Не пізніше ніж за місяць до проходження першої атестації, аспірантом здійснюється захист теми та методики наукового дисертаційного дослідження перед комісією у складі 3-5 вчених за даною галуззю чи освітньо-науковою програмою.

3.17. Під час проходження перевірної атестації аспірантом третього року навчання на засіданні профільної кафедри повинна бути представлена постерна презентація наукових здобутків дисертаційного дослідження.

3.18. Навчальні дисципліни за вибором здобувача ступеня доктора філософії включають до індивідуального плану. Їх вибір здобувач ступеня доктора філософії здійснює з урахуванням власних потреб та уподобань щодо майбутньої наукової діяльності протягом двох місяців з дня зарахування.

3.19. Аспірант має право змінювати свій індивідуальний план за погодженням із науковим керівником.

3.20. Усі аспіранти незалежно від форми навчання очно чи онлайн (згідно розпоряджень ректорату) відвідують аудиторні заняття і проходять усі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальними планом аспіранта та освітньо-науковою програмою.

3.21. Аспірант проводить наукові дослідження згідно з індивідуальним планом роботи, в якому визначає зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі.

Оригінал індивідуального плану повинен знаходитись у відділі аспірантури, а копія (другий екземпляр) на випусковій кафедрі.

3.22. Індивідуальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менше 25 відсотків від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для цього рівня вищої освіти.

3.22. Гаранти ОНП, наукові керівники, НПП кафедри та відділ аспірантури ознайомлюють аспірантів з переліком вибірових дисциплін та організовують процедуру вибору у паперовому вигляді. Впродовж двох місяця після зарахування до аспірантури Університету аспіранти самостійно обирають дисципліни вільного вибору за спеціальністю (ОНП) та уподобанням.

3.23. Аспірант має право вибирати навчальні дисципліни із загального переліку вибірових дисциплін Університету, що пропонуються для третього та інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та керівником відповідного факультету чи підрозділу.

3.24. Аспіранти, ознайомившись з переліком дисциплін за вільним вибором, вносять обрані дисципліни до вибіркової частини індивідуального плану.

3.25. Відділ аспірантури узагальнює інформацію про вибір аспірантами навчальних дисциплін. Ця інформація є підставою для включення обраних

дисциплін до навчального навантаження кафедри.

3.26. Аспірант, який виїжджає на навчання до іншого закладу вищої освіти (у тому числі за кордон), видається довідка про навчальні досягнення.

3.27. У разі часткового невиконання семестрового навчального плану, аспірант може в індивідуальному порядку перенести його виконання, за погодженням з відділом аспірантури на інший період часу, що не перевищує термін навчання.

3.28. Реалізація індивідуального плану аспіранта здійснюється у період часу, що не перевищує термін навчання. У разі переривання навчання нормативний термін навчання може відрізнятись від терміну, зазначеного у індивідуальному плані.

3.29. Відповідальним за виконання індивідуального плану є аспірант. Відповідальним за набуття компетентностей, якими повинен оволодіти аспірант, є науковий керівник.

3.30. Контроль за виконанням індивідуального навчального плану аспіранта здійснює його науковий керівник та гарант.

3.31. Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання аспірантом і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

3.32. Невиконання індивідуального плану роботи або порушення строків виконання індивідуального плану роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою факультету/інституту чи НДІ рішення про відрахування аспіранта з аспірантури.

3.33. Освітньо-наукова програма аспіранта має включати не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей, відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

3.33.1. Здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема, засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку;

3.33.2. Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема, усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та складання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності;

3.33.3. Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;

3.33.4. Здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

3.34. Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема, англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment на рівні C₁ Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право:

3.34.1. На зарахування відповідних кредитів ЄКТС, передбачених освітньо-науковою програмою;

3.34.2. На використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).

3.35. Загальне керівництво і контроль всіх аспектів реалізації освітньо-наукових програм на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти в Університеті здійснюється проректором з науково-педагогічної роботи та розвитку.

3.36. Аспіранти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту». З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти зобов'язані:

3.36.1. дотримуватись принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі, встановлених закладом вищої освіти;

3.36.2. виконувати індивідуальний план роботи, систематично звітувати про хід його виконання на засіданні випускової кафедри, вченої ради факультету/ІІІ або наукової (науково-технічної) ради НДІ;

3.36.3. подати до спеціалізованої вченої ради свої наукові досягнення у вигляді дисертації.

3.37. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

3.37.1. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми є підготовка та публікація тез, наукових статей у фахових виданнях.

3.37.2. Підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

3.38. Керівництво освітньо-науковими програмами

3.38.1. Загальне керівництво і контроль всіх аспектів реалізації освітньо-наукових програм на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти в Університеті здійснюється проректором з науково-педагогічної роботи та

розвитку.

3.38.2. Склад проектної групи, відповідальної за започаткування освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти за освітньо-науковими програмами відповідних спеціальностей, призначається деканом факультету (директором ННІ).

1) Керівником проектної групи призначається один з її членів, який має науковий ступінь і стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як десять років для освітньо-наукового ступеня доктора філософії.

2) Група забезпечення спеціальності – група науково-педагогічних та/або наукових працівників, для яких заклад вищої освіти є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітніх програм за спеціальністю на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.

3.38.3. На групи забезпечення, відповідальні за підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, покладається виконання таких основних завдань:

1) формування та розробка освітньо-наукової програми, навчального плану, напрямів наукових досліджень, визначення змісту блоку дисциплін вибіркової частини;

2) аналіз якості забезпечення освітньо-наукової програми навчальною літературою та навчально-методичними матеріалами;

3) контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за відповідною освітньо-науковою програмою в цілому;

4) проведення експертної оцінки й уточнення тематики дисертаційних робіт, здійснення координації й контролю діяльності наукових керівників дисертаційних робіт;

5) консультування науково-педагогічних працівників з питань виконання освітньо-наукової програми;

6) консультування аспірантів щодо вибірових навчальних дисциплін освітньо-наукової програми;

7) контроль організації та проведення проміжних та річних звітів аспірантів;

8) спрямування і контроль організації самостійної роботи;

9) сприяння популяризації та апробації результатів наукових досліджень аспірантів (участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей тощо) в Україні та за кордоном.

3.38.4. Члени груп забезпечення, відповідальні за підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії мають право:

1) вносити пропозиції щодо оновлення змісту чинних освітньо-наукових програм з урахуванням інноваційних технологій, вітчизняних та світових

досягнень у галузях освіти і науки;

2) відвідувати всі види занять аспірантів згідно з навчальним планом відповідної освітньо-наукової програми;

3) брати участь у засіданнях Вченої ради Університету та Вчених рад факультетів при розгляді відповідних питань;

4) вносити пропозиції щодо заохочення аспірантів.

4. Форми організації освітнього процесу

4.1. Форми організації освітнього процесу визначені Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті.

4.2. Освітній процес підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Університеті здійснюється у таких формах:

- 1) навчальні заняття;
- 2) самостійна робота;
- 3) науковий семінар;
- 4) контрольні заходи;
- 5) педагогічна практика.

4.3. Науковий семінар – колективне, публічне обговорення наукової інформації для формування компетенцій здобувачів в об'ємі нових знань та методів для оптимізації взаємодії з проектами і програмами, що забезпечує умови для розвитку мислення через дискусію. Керує науковим семінаром провідний вчений, який активно і плідно працює у відповідній галузі науки. Для організації семінару заздалегідь призначають доповідачів та опонентів. Науковий семінар проводиться з наданням матеріалів в доступі до початку семінару. Опоненти попередньо ознайомлюються з доповідями, вивчають літературу за темою доповіді і дають розгорнуту аргументовану оцінку при обговоренні. У роботі наукових семінарів можуть брати участь здобувачі різних ступенів вищої освіти за різними спеціальностями, різних років навчання, які мають бажання поглибити опрацьований теоретичний матеріал, активізувати самостійність суджень, навчитись відстоювати власні думки, аргументувати їх на основі наукових фактів. Метою наукового семінару є оволодіння фундаментальними знаннями, розвитку логічного мислення, формування переконання, оволодіння культурною толерантністю, активізація соціального становлення особистості майбутнього науковця.

4.4. Педагогічна практика аспірантів є частиною навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та видом практичної діяльності здобувачів із здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі, включаючи викладання дисциплін, організацію освітнього процесу, науково методичну роботу, здобуття вмій і навиків практичної викладацької діяльності. Педагогічна практика аспірантів визначається

Положенням про педагогічну практику аспірантів Національного університету біоресурсів і природокористування України.

5. Організація планування та проведення контрольних заходів

5.1. Контрольні заходи визначають відповідність рівня набутих умінь, знань і навичок здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії вимогам нормативних документів у сфері вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування освітнього процесу.

5.2. Для організації проведення підсумкового контролю факультети/ННІ чи НДІ за погодженням з кафедрами, складають на кожний семестр, відповідно до робочих навчальних планів, розклад занять та екзаменів і подають на узгодження у відділ аспірантури.

5.3. Освітня складова підготовки здобувачів вищої освіти доктора філософії завершується складанням екзаменів з виставленням балів за 100-бальною шкалою, та оцінюється за національною шкалою «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

5.4. Після завершення освітньої складової та проходження педагогічної практики всі результати вносять у відомість обліку успішності, екзаменаційні книжки (Додаток 2) та індивідуальний план аспіранта.

6. Відрахування, поновлення, переведення та надання академічної відпустки

6.1. Підставами для відрахування здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії є:

- 1) порушення строків виконання індивідуального плану без поважних причин, передбачених законодавством;
- 2) власне бажання;
- 3) переведення до іншого закладу вищої освіти;
- 4) порушення умов договору (контракту), укладеного між Університетом та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує навчання;
- 5) порушення вимог Статуту або Правил внутрішнього розпорядку Університету;
- 6) достроковий захист дисертаційного дослідження;
- 7) інші випадки, передбачені законодавством.

6.2. Здобувач вищої освіти доктора філософії має право на перерву у навчанні/академічну відпустку у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньо-наукової програми (за станом здоров'я, сімейними обставинами тощо), а також в рамках реалізації права на академічну

мобільність (Постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579) на навчання чи стажування в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав). Рішення щодо надання в такому випадку академічної відпустки приймає Вчена рада факультету (інституту).

6.3. Поновлення аспірантів після переривання навчання здійснюється наказом ректора. Наказ про поновлення аспірантів видається за умови подачі до відділу аспірантури відповідних документів (заяви, витягів з протоколів засідань кафедри та вчених рад факультетів/інститутів або НДІ).

6.4. Перезарахування дисциплін (кредитів, результатів навчання) після стажування в рамках академічної мобільності відбувається у порядку встановленому Постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579 та Вченими радами факультетів (інститутів).

7. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

7.1. Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей до вимог стандартів вищої освіти.

7.2. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється кафедрою, за якою закріплений аспірант, вченою радою факультету/ННІ або науковою (науково-технічною) радою НДІ.

7.3. Після проходження атестації аспірант подає до відділу аспірантури атестаційний лист, протоколи засідання кафедри і вченої ради факультету/ННІ або наукової (науково-технічної) ради НДІ та звіт.

7.4. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

8. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою

8.1. Особи, які професійно проводять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в Університеті, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії в Університеті поза аспірантурою без переривання трудової діяльності. Такі особи прикріплюються строком до п'яти років до закладу вищої освіти за відповідною спеціальністю.

8.2. Для прикріплення здобувач подає на ім'я ректора Університету заяву, список опублікованих наукових праць та витяг з Вченої ради факультету (НДІ).

8.3. Ректор Університету на підставі письмового висновку передбачуваного наукового керівника та висновку відповідної кафедри підписує наказ про прикріплення здобувача і призначення наукового керівника.

8.4. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою в

Університеті передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану аспірантури згідно із затвердженим індивідуальним планом.

8.5. Здобувачі щорічно звітують на засіданні кафедри й атестуються на засіданні вченої ради факультету/ ННІ або наукової (науково-технічної) ради НДІ.

8.6. Здобувачі, які не виконують відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану без поважних причин, на підставі рішення кафедри та Вченої ради факультету/ННІ або наукової (науково-технічної) ради НДІ підлягають відрахуванню.

8.7. Навчання осіб, які працюють в Університеті (основне місце роботи), на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти, а також наукове керівництво навчання таких осіб здійснюється за рахунок коштів Університету.

8.8. У разі звільнення з Університету особа втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою та має право продовжити свою підготовку в іншому закладі вищої освіти.

9. Індивідуальний графік навчання здобувачів підготовки ступеня доктора філософії.

9.1. Індивідуальне навчання – форма організації навчального процесу, за якої, у зв'язку з певними об'єктивними обставинами, аспіранту надається можливість опанувати теоретичні знання та набувати практичні навички з дисциплін навчального плану ОНП за індивідуальним графіком навчання аспіранта (далі – ІГНА).

9.2. Індивідуальний графік навчання аспіранта – це документ, що визначає порядок організації індивідуального навчання аспіранта з дисциплін навчального плану та терміни контролю його знань протягом навчального семестру.

9.3. Режим ІГНА не поширюється на лабораторні заняття, що проводяться з використанням спеціального обладнання, а також на педагогічну практику.

9.4. За індивідуальним графіком навчання здійснювати підготовку можуть аспіранти очної (денної та вечірньої) форм навчання. Дозвіл аспіранту навчатись за індивідуальним графіком надається відповідно до наказу ректора НУБіП України.

9.5. Право на навчання за індивідуальним графіком мають аспіранти які:

9.5.1. працевлаштовані за фахом (за наявності Листа від керівництва організації, де аспірант працює, з проханням надати аспіранту можливість навчання згідно ІГНА);

9.5.2. беруть участь у науково-дослідницькій роботі (проведення наукових досліджень за держбюджетними, госпрозрахунковими темами та за

іншими науково-дослідними проєктами);

9.5.3. аспіранти-спортсмени (майстри спорту, кандидати в майстри спорту, члени збірних команд Університету з певного виду спорту), які беруть участь у змаганнях обласного, національного, міжнародного рівнів;

9.5.4. є батьками дітей віком до 6 років;

9.5.5. мають особливі потреби і не спроможні відвідувати навчальний заклад, якщо це підтверджується висновком або рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення;

9.5.6. проходять навчання (стажування) в інших навчальних закладах.

9.6. Право на навчання за ІНПГ може надаватись аспірантам за умови визнання відділом аспірантури та проректором з науково-педагогічної роботи і розвитку інших поважних причин, які належно підтверджені.

9.7. Для отримання дозволу на навчання за індивідуальним графіком аспірант надає до деканату/ННІ:

9.7.1. заява встановленого зразка (додаток 1) за погодженням наукового керівника;

9.7.2. копії документів, які підтверджують підстави для отримання ІГНА.

9.8. Заява аспіранта і складений індивідуальний графік навчання візуються деканом факультету/директором ННІ і завідувачем кафедри.

9.9. Відділ аспірантури готує наказ про дозвіл аспіранта навчатись за індивідуальним графіком навчання при подачі до відділу наступних документів:

9.9.1. заява аспіранта;

9.9.2. витяг з протоколу засідання кафедри;

9.9.3. витяг з протоколу засідання вченої ради факультету/ННІ;

9.9.4. документ, який підтверджує підстави для отримання ІГНА;

9.9.5. розроблений деканатом/ННІ індивідуальний графік навчання.

9.10. Після підписання наказу про дозвіл на навчання за індивідуальним графіком аспірант вважається таким, що навчається за індивідуально встановленим графіком та зобов'язується дотримуватись визначеного ним порядку.

9.11. Індивідуальний графік, як правило, затверджується на один семестр та складається у двох примірниках, один з яких видається аспіранту, інший - залишається в деканаті/ННІ.

9.12. На кожен наступний семестр складається новий індивідуальний графік навчання.

9.13. Індивідуальний графік навчання аспіранта складається у відповідності до навчального плану.

9.14. Аспірант, який отримав дозвіл на навчання за ІГНА, зобов'язаний самостійно:

9.14.1. узгодити з науково-педагогічними працівниками час занять, які він

буде відвідувати, а також час індивідуальних консультацій;

9.14.2. отримати для виконання на кафедрах завдання, які мають забезпечити засвоєння ним навчального матеріалу (передбаченого навчальним планом, навчальною програмою), з усіх нормативних та вибіркових навчальних дисциплін.

9.15. За виконання індивідуального графіка навчання відповідає аспірант. Він зобов'язаний вчасно виконувати всі вимоги індивідуального графіка навчання.

9.16. Контроль за виконанням індивідуальних графіків навчання аспірантів здійснюють деканати факультетів/ННІ.

9.17. Кафедра або деканат/ННІ можуть ініціювати скасування індивідуального графіка навчання для аспіранта, який його не дотримується чи систематично не виконує.

9.18. Систематичне невиконання аспірантом індивідуального графіка навчання є підставою для відрахування аспіранта з Університету.

10. Повторне зарахування до аспірантури у разі несвоєчасного захисту дисертаційної роботи.

10.1. Здобувачі (аспіранти), які закінчили навчання в аспірантурі за акредитованою освітньо-науковою програмою і не захистили дисертаційну роботу за наявності поважних причин (за станом здоров'я, сімейними обставинами, обставинами воєнного часу, тощо) мають право на отримання Висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на основі попереднього розгляду дисертації на фаховому семінарі наукової ради ННІ/факультету а також проведення захисту дисертації в разовій раді протягом двох років після відрахування з аспірантури.

10.2. Аспірантам, які не використали вищезазначене право, а також ті аспіранти, які закінчили навчання за неакредитованою освітньо-науковою програмою та були відраховані у зв'язку із закінченням терміну навчання, для можливості захисту дисертаційної роботи необхідно подати документи для повторного вступу та скласти вступні випробування до аспірантури на контрактну форму навчання на загальних засадах відповідно до Правил прийому до аспірантури НУБіП України відповідного року.

10.3. При повторному вступі, переведенні з іншого ЗВО раніше виконанні аспірантом освітньо-наукової програми навчального плану йому перезараховується освітня складова цієї програми за заявою згідно індивідуального графіку навчання (при умові відповідності кількості кредитів ЄКТС).

10.4. В разі невідповідності попередньо складеної кількості кредитів ЄКТС за освітньо-науковою програмою, аспіранту необхідно скласти

академічну різницю, яка визначається та узгоджується науковим керівником, гарантом, а також відділом аспірантури.

10.5. Дострокове закінчення терміну навчання визначається датою наказу ректора університету про видачу диплома щодо присвоєння ступеня доктора філософії.

Додаток 1

Ректору НУБіП України
Аспіранта (ки) факультету

_____
_____
_____
_____ року навчання

(ПІБ повністю)

ЗАЯВА

Прошу дозволити мені навчатись за індивідуальним графіком з
«___» _____ 20__ р. по «___» _____ 20__ р. у зв'язку з

_____
_____
_____
_____

До заяви додаю:

1. _____
  2. _____
- З умовами навчання за індивідуальним графіком ознайомлений(а).

«__» _____ 20__ р.

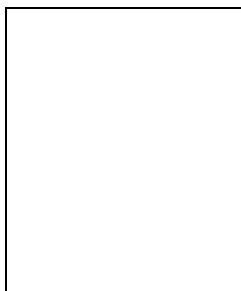
(підпис)

Додаток 2

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою НУБіП України
«__» _____ 20__ р.

Протокол № _____

_____
 особистий підпис здобувача

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Відділ аспірантури
ЕКЗАМЕНАЦІЙНА КНИЖКА № _____

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Факультет/Інститут _____

Спеціальність _____

Освітньо-наукова програма _____

_____
 ступеня _____

Форма навчання _____

Термін навчання з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р.

Здобувач вищої освіти

Проректор з науково-педагогічної

роботи та розвитку _____ Сергій Кваша

Завідувач відділу аспірантури _____ Віталій Вакуленко

Гарант освітньо-наукової програми _____

Дата видачі екзаменаційної книжки _____

1-й семестр 20___/20___ навчального року

ПЕРШИЙ

ЕКЗАМЕНИ

№	Назва дисципліни	Кількість		П.І.Б. екзаменатора	Підсумкова оцінка		Дата складання екзамену	Підпис екзаменатора
		годин	кредитів		кількість балів	за національною шкалою		

РІК

_____ (прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

ЕКЗАМЕНИ

№	Назва дисципліни	Кількість		П.І.Б. екзаменатора	Підсумкова оцінка		Дата складання екзамену	Підпис екзаменатора
		годин	кредитів		кількість балів	за національною шкалою		

Завідувач відділу аспірантури _____ Гарант ОНП _____

Атестація

Звітування про виконання індивідуального плану наукової роботи

Рік навчання/семестр	Факультет/Інститут	Дата

Педагогічна практика

Вид роботи	Кількість годин	Форма контролю	Терміни проходження практики	Оцінка за шкалою ЗВО

Наукові публікації

№	Назва	Категорія видання	Підпис наукового керівника